

ASPECTES DE LA TASCA DOCENT DEL DR. JUNYENT

Quan el dia 20 de novembre passat moria, a Vic, al pis superior del seu estimat Museu, el Dr. Eduard Junyent, sabíem que quelcom de nosaltres se n'anava amb ell per sempre.

Segurament eren els anys més bells de la nostra joventut, aquells que dedicàrem a l'estudi i al conreu de les lletres amb tota la devoció incontrolada d'un primer amor adolescent. Anys vinculats al Vic de la postguerra i al de més ençà, esmerçats entre les aules del col·legi i la recerca del propi ésser pels carrers silents del Vic antic, mai tan nostre com aleshores que gairebé el perdiem, envoltats d'una cultura aliena i d'una parla forana, trampa eficaç que podia sepultar per sempre la nostra joventut inexperta, el nostre ésser autèntic.

El Dr. Eduard Junyent fou, en aquells anys, un puntal segur, ferm, fidelíssim. El seu dilatat magisteratge començà els anys de la immediata postguerra, concretament el 1941, quan va tornar de Roma i s'incorporà al claustre de professors del Col·legi de Sant Miquel dels Sants, tot just format, que intentaven, anava a dir heròicament, bastir un centre d'ensenyament del no-res. —Quan escriurà algú la història d'aquells anys irrepetibles?—.

Les generacions d'estudiants dels anys 40 i 50, en contacte directe amb la personalitat universitària i oberta del Dr. Junyent —tan diferent de l'actitud de tancament d'aquells temps— calibràrem prou la seva influència benèfica, que neixia d'un desprendiment, la renúncia de Roma per Vic; deute agradós que intentàvem suavitzar responent, amb fidelitat, a unes línies de vida generoses i autènticament vigatanes.

A les aules del Seminari i dels col·legis de segon ensenyament de la Ciutat —Sant Miquel, Pare Coll i Escorial— explicava Història de l'Església, Paleografia, Història de l'Art i lliçons de Literatura; això era, podríem dir, l'aspecte visible, extern. Les lliçons del Dr. Junyent anaven molt més enllà de les aules: en la seva parla —més d'un cop ens havia meravellat la seva dicció genuïnament catalana, precisament en una època de contaminació de la llengua, la que ens havia tocat de viure—; en les orientacions culturals —com els minyons del pròleg a *Les Arts* de Van Loon, nosaltres érem una generació, gairebé indigent, en recerca de l'Art—; en les festes del Centenari de Jacint Verdaguer a Folgaroles —on ressonaren per primera volta els nostres versos catalans, i en català—; a les reunions que anomenàvem Acadèmies, que el Dr. Junyent fomentà i dirigí al Col·legi del Pare Coll, i sobretot, en els Certàmens Literaris de les Festes de Sant Tomàs, que se celebraren des de l'any 1943 fins al començament de la dècada dels 60.

Qui, de la meua generació i de les que ens precediren o ens seguiren encara, no recorda la ironia del Dr. Junyent en els seus parlaments de mantenidor del Certamen Literari de Sant Tomàs? Quan passava llista dels treballs presentats, amb generosa, inefable ironia mig somreia, mentre escatia amb «esprít», i també amb un afecte amplíssim, defectes i qualitats. La sala plena de gom a gom seguia àvidament, tota ulls i orelles, aquell discurs que nosaltres —tan joves aleshores!— intuïem com el millor de la festa. Segurament devia estimar-nos molt quan, tan humanament, tot just cobria l'interès que posava en nosaltres, amb la punta subtil de la ironia; aquella ironia constructiva, intrínseca, inherent al seu ésser. Al caliu d'aquelles festes nasqueren un bon pilot de vocacions literàries i/o històrico-arqueològiques: Arcadi Garcia, Maria Angels Anglada, Maria-Mercè Miró, Josep M.ª Font i Espina, Martí Caballeria, Wilfred Espina, Josep M.ª Solà i Sala...

Fins l'any 1967 el Dr. Eduard Junyent acudí a les aules. Des d'aleshores professà les classes d'Història de l'Art i Paleografia a l'Arxiu, que duraren fins ben entrada la dècada dels 70. Les sales de la Biblioteca foren la seva càtedra. Des d'aquí, mentre ordenava i enriquia el fons cultural de Vic, féu un intercanvi continuat amb personalitats destacades del camp de les lletres i de les arts, del país i foranes. A l'arxiu els estudiants de segon ensenyament d'anys abans, ara ja universitaris, que fórem un dia els seus deixebles a les aules, sovint hem rebut els seus consells; les seves lliçons o, tot senzillament, hem fruit de la seva conversa intel·ligent, oberta i aguda.

Inteligència, cultura, ironia, catalanitat... eren notes aplicables a l'esperit liberal del Dr. Eduard Junyent. Al seu costat floria un humor saníssim que concixien prou bé els seus amics; aquell sentit de l'humor tan poc corrent, que el feia amic de les facècies i els acudits enginyosos. En els nostres dies d'estudiants havíem temut més d'una vegada la seva mirada aguda, irònica; amb el temps la mica de temor es tornà respecte i aprenguérem, potser, a calibrar més bé aquella intel·ligència desperta i tan humana que necessitava posar en totes les coses un pic d'ironia.

Aquests últims anys, ja a la dècada dels 70, intentàrem d'aprendre a sentir la projecció universal de la seva tasca la continuïtat del seu magisteri. Era quelcom que ens trametia —correntia impalpable— com abans ens havia tramès el sediment de cultura, les inquietuds artístiques, el sentit de la història, graciosament i gratuïtament. El magisteri del Dr. Junyent ha estat tota la seva vida: era tan ampli que anava més enllà, molt més enllà de les aules. Els que fórem un dia els seus deixebles —i que continuàvem essent-ho—, ben ingènuament pensàvem que a l'Arxiu el trobaríem sempre: amical, afable, un punt irònic, amb el mestratge continuat del seu sacerdocí i de la seva professió.

L'última imatge del Dr. Eduard Junyent, la de l'investigador infatigable, arxiver de Vic, —voltat dels seus deixebles i col·laboradors, Dr. Miquel Gros, Dr. Antoni Pladevall, Ignàsia Font— ens ha estat, ara i avui, quan ens deixava per sempre un nou espill i, també, una esperança de cara a l'etern retrobament.

El Dr. Junyent es mostrà sempre un gran docent

Perdre el Dr. Junyent és, ara ho sabem, com sentir que se'n va una part d'aquest Vic tan nostre: els seus vells carrers, les pedres estimades, quelcom indefinible —infinitament valuós i molt nostre—...

— — — —

M'ha estat molt difícil de parlar del Dr. Eduard Junyent. Les paraules que he escrit em semblen pobres, insuficients per reflectir, encara que sigui mínimament, allò que va significar la seva presència entre nosaltres

Maria-Mercè Miró